

[Ib Nørlund.]

kan være brug for at yde visse bevillinger til udbygning af elementær samfundsviden i dette land og måske også selv de forskrækkelige bevillinger til psykologiske formål.

Arnfast (CD):

Centrum-demokraterne er også gået ind for den adgangsbegrænsning, som ministeren har anmodet om for det lægevidenskabelige studium for 1976. Man kan diskutere, hvor meget adgangsbegrænsning der i virkeligheden bliver tale om, når — som ministeren anførte — lægebehovet anslås til at være 13.000 og vi med de begrænsninger, der er anført, vil kunne skaffe 17.000. Men debatten står naturligvis mere om princippet — for der vil jo nok følge flere adgangsbegrænsninger efter — om, hvorvidt vi kan nøjes med at åbne for 20.000 pladser i det, man kalder den videregående uddannelse, og det skal selvfølgelig ses i sammenhæng med, om der bliver større søgning netop til de videregående uddannelser.

Lad os sige som vort principielle ønske, at det ville være lykkeligt, om vi kunne åbne for endnu flere. Ikke mindst efter at vi er kommet ind i EF og dermed har fået del i det arbejdsmarked, som også vil åbne sig her mere og mere, ville det være udmærket, om et medlemsland, som gennem årtier har været kendt for sine gode undervisningstilbud til ungdommen, kunne fortsætte hermed og på en sådan måde, at vi kunne give et bidrag til hele Europas udvikling og sociale standard. Men det har vi ikke råd til. Alle prognoser viser, at det må blive erhvervslivet og de uddannelser, som stiler direkte mod erhvervslivet, som må tilgodeses i dette tiår.

Derfor må jeg også beklage, at folketinget ikke har fået mere styr på det, vi kalder de 16—19-åriges uddannelse. Fra første dag, centrum-demokraterne har talt fra denne talerstol, har vi gang på gang været inde på, at dette ting koncentrerede sig alt for meget om de højere uddannelser og alt for lidt om disse korterevarende uddannelser. Nu må vi nøjes med ministerens forsikring om, at der vil blive taget fat på disse problemer her under debatten om den erhvervskompetence, som de forskellige uddannelsesstrin skal give.

Vi ser frem til denne yderligere afklaring

på disse områder og vil deltage i det arbejde. Vi finder det så meget mere nødvendigt, som de adgangsbegrænsninger, der må forudses, vil gøre det endnu mere nødvendigt, at HF- og studentereksamen bliver indledning til andet og mere end netop videregående langvarige uddannelser.

Må jeg så føje til, at vi er ikke bange for stopprøver. De kriterier, som nu må blive opstillet for adgangen til de forskellige uddannelser, skal ikke danne et nyt privilegium for dem, som kom igennem og blev studenteregistreret.

Al respekt for de studerendes tid og for de investeringer, de må foretage i studierne, men viser det sig, at de ikke er studieegnede, kan det ikke være sådan, at de sidder på et studenteregistreringsnummer; så må de erkende det, og det sker bedst gennem stopprøver, og derefter give plads for det tryk af nye generationer, som nogle her i salen mener vil komme, når vi sætter adgangen til 20.000.

HF- og studentereksamen har jo, som det også er blevet sagt flere gange, ikke været et adgangstegn til hvad som helst. Jeg vil gerne i den forbindelse omtale den læreanstalt, jeg selv arbejder på, som godt kan være et eksempel på noget ganske typisk her i situationen i 1970'erne. Det er Danmarks Journalisthøjskole, og den er normeret til at tage 110 studerende hvert halve år. I det sidste halve år er der kommet 360 ansøgere, og det er klart for enhver, som kender pressens situation, at der ikke er brug for hverken 220 om året, endsige, hvis der var åben adgang, rundt regnet 360, måske oven i købet 700. For disse 360 anlægger man stort set de kriterier, som ministeren har forelagt og fået godkendt af et flertal her, nemlig erhvervs erfaring og lignende, eksamen, dog ikke så meget eksamen, idet skolen er bygget op på, at der ikke nødvendigvis behøver at være forudgået en studentereksamen eller HF. Det fører altså til, at man indbyder ca. 180 til en optagelsesprøve. Om denne optagelsesprøves kvalitet er der megen diskussion, ikke mindst på skolen selv selvfølgelig, men jeg kan sige, at den har i hvert fald ført til, at det optagelsesnævn, som har repræsentanter fra erhvervene, altså både fra bladudgiverne og fra journalistforbundet, sidste gang har kunnet finde 70 egnede i stedet for de 110, der fak-